Lietas Nr. C02067106
Lietas arhīva Nr. PAC-0005-16

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016. gada 15. novembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese M. Terjuhana,
tiesnese G. Freimane,
tiesnese M. Šķendere
ar sekretāri K.Merlaju,
piedaloties prasītāja SIA "LSF Holdings" pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Jurkānam, atbildētāja AS "Ventspils Tirdzniecības osta" pilnvarotajiem pārstāvjiem zvērinātiem advokātiem Elīnai Čakstei- Rāznai un Oskaram Jonānam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA „LSF Holdings" prasībā pret AS „Ventspils Tirdzniecības osta" par komercķīlas un hipotēkas nodibināšanu sakarā ar SIA „LSF Trans" un AS „Ventspils Tirdzniecības osta" apelācijas sūdzībām par Kurzemes apgabaltiesas 2007. gada 21. novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[SIA „LSF Trans" 2006.gada 10.augustā cēlusi tiesā prasību pret AS „Ventspils Tirdzniecības osta" par komercķīlas un hipotēkas nodibināšanu.

[1.1.] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 6.janvārī starp SIA „LSF Trans" un AS „Ventspils Tirdzniecības osta" noslēgts aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru SIA „LSF Holdings" aizdevusi AS „Ventspils Tirdzniecības osta" EUR 1 500 000,00 AS „Baltic Coal Terminal" jaunā akciju laidiena iegādei.

Aizdevuma izsniegšanu apliecina 2006.gada 10.janvāra maksājuma uzdevums par aizdevuma izsniegšanu EUR 466 250,00 apmērā, kā arī 2006.gada 10.marta maksājuma uzdevums par aizdevuma izsniegšanu EUR 836 586,02 apmērā.

[1.2] Aizdevuma līguma 5.3.punktā AS „Ventspils Tirdzniecības osta" garantējusi aizdevuma atdošanu ar tai piederošajiem aktīviem, uz kuriem pēc pirmā SIA „LSF Holdings" pieprasījuma atbildētāja noformēs ķīlu par labu aizdevējam tādā apmērā, kas nodrošinās aizdevuma atdošanu pilnā apmērā.

2006.gada 6.jūnijā, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 5.3.punktu, SIA „LSF Holdings" vērsusies pie AS „Ventspils Tirdzniecības osta" ar lūgumu noformēt ķīlu aizdevuma summas apmērā un ieķīlāt atbildētājai piederošās 25 500 AS „Baltic Coal Terminal" akcijas.

2006.gada 7.jūnijā saņemta atbilde no AS „Ventspils Tirdzniecības osta", kurā norādīts, ka tiks pieliktas visas pūles šī jautājuma risināšanai. Tajā pašā dienā SIA „LSF Holdings" nosūtījusi atbildētājai lūgumu veikt visas nepieciešamās darbības ķīlas reģistrācijas nodrošināšanai līdz 2006.gada 19.jūnijam.

[1.3.] 2006.gada 16.jūnijā SIA „LSF Holdings" cedējusi visas no aizdevuma līguma izrietošās tiesības SIA „LSF Trans", par ko nekavējoties paziņots AS „Ventspils Tirdzniecības osta".

2006.gada 22.jūnijā AS „Ventspils Tirdzniecības osta" rakstveidā informējusi, ka nodrošinājumu uz SIA „LSF Trans" vārda nevar noformēt, jo nav saņēmusi paziņojumu par cesiju no SIA „LSF Trans". Tāpēc 2006.gada 28.jūnijā prasītāja atkārtoti paziņojusi AS „Ventspils Tirdzniecības osta" par cesiju un lūgusi nodibināt ķīlu uz atbildētājas aktīviem.

[1.4] Prasītāja norāda, ka atbildētāja vilcinās izpildīt ar aizdevumu līgumu uzņemtās saistības, līdz ar to vienīgā iespēja prasītājai aizsargāt savas tiesības un likumiskās intereses ir celt prasību tiesā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1304., 1587., 1590., 1798., 1905., 1806.panta un Komercķīlas likuma 9.panta pirmās daļas, prasītāja lūgusi tiesu nodibināt par labu SIA „LSF Trans" ķīlu Ls 1 149593,62 apmērā, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas un aizdevuma lietošanas procentiem, uz šādu AS „Ventspils Tirdzniecības osta" mantu:

- komercķīlu uz AS „Baltic Coal Terminal" akcijām;
- komercķīlu uz SIA „iLink" daļām ar nominālvērtību Ls 62100,00;
- hipotēku uz nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr. /kadastra numurs/, kura kadastrālā vērtība ir Ls 550829,00.

[2] Ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneša 2006.gada 11.augusta lēmumu *prasība nodrošināta*, ierakstot apgrūtinājuma atzīmi attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese A/, kas ierakstīts Ventspils zemesgrāmatu nodaļas Ventspils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /nodalījuma numurs/, kadastra Nr. /kadastra numurs/, un apķīlājot AS „Ventspils Tirdzniecības osta" piederošās 621 kapitāla daļas SIA "iLink", ierakstot publiskā reģistrā aizlieguma atzīmi attiecībā uz šo kapitāla daļu atsavināšanu, ieķīlāšanu vai cita veida apgrūtināšanu ar lietu vai saistību tiesībām.

[3] 2007.gada 12.aprīlī SIA „LSF Trans" iesniegusi tiesā *prasības pieteikuma grozījumus,* kuros lūgts aizstāt prasījumu nodibināt komercķīlu uz atbildētājai piederošajām AS „Baltic Coal Terminal" akcijām ar prasījumu nodibināt par labu SIA „LSF Trans" komercķīlu uz AS „Ventspils Tirdzniecības osta – G" 895 akcijām, norādot, ka atbildētāja tai piederošās AS „Baltic Coal Terminal" akcijas ir ieķīlājusi par labu AS „DnB NORD Banka". Līdz ar to ir zudusi nozīme tiesas ceļā prasīt komercķīlas nodibināšanu uz tādu atbildētājas īpašumu, kas jau ir apgrūtināts ar divām komercķīlām.

[4] Ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneša 2006.gada 13.aprīļa lēmumu *piemērots nodrošinājuma līdzeklis* – apķīlātas AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" piederošās 895 AS „Ventspils Tirdzniecības Osta –G" akcijas, ierakstot AS „Ventspils Tirdzniecības Osta –G" akcionāru

reģistrā aizlieguma atzīmi, AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" atsavināt, ieķīlāt vai kā savādāk apgrūtināt ar lietu vai saistību tiesībām tai piederošās 895 akcijas.

[5] Ar Kurzemes apgabaltiesas 2007.gada 21.novembra spriedumu *prasība apmierināta daļēji.*

Tiesa nospriedusi nodibināt par labu SIA „LSF Trans" hipotēku uz AS „Ventspils Tirdzniecības osta" piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Piedzīt no AS „Ventspils Tirdzniecības osta" SIA „LSF Trans" labā tiesas izdevumus – valsts nodevu par prasības pieteikumu Ls 2767,10, un par prasības nodrošināšanu Ls 5271,00 apmērā.

Piedzīt no AS „Ventspils Tirdzniecības osta" valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu piegādi Ls 4,72.

[5.1.] Tiesa, atsaucoties uz 2006.gada 6.janvārī starp SIA „LSF Holdings" un AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" noslēgtā aizdevuma līguma 3. un 4.punktu, atzinusi, ka prasītājai nav pamata prasīt ķīlas tiesību nodibināšanu uz procentu maksājumiem, jo nav iestājies aizdevuma atmaksas termiņš un aizdevumu atbildētājs ir tiesīgs atmaksāt pirms pielīgtā laika.

[5.2.] Tiesa uzskatījusi, ka ar hipotēkas nodibināšanu uz nekustamo īpašumu /adrese A/, tiks pilnībā nodrošināts saņemtā aizdevuma izpildījums saskaņā ar aizdevuma līgumu, jo minētā nekustamā īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar SIA „Laika Stars" slēdzienu ir Ls 3 840 195,00.

Kā nepamatotu tiesa atzinusi prasītāja SIA „LSF Trans" viedokli, ka nekustamā īpašuma vērtība ir nosakāma atbilstoši tā kadastrālai vērtībai, kas saskaņā ar ierakstu zemesgrāmatā sastāda Ls 550 829,00.

[6] *Apelācijas sūdzības* par minēto spriedumu iesniedza AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" un SIA „LSF Trans".

[6.1] *AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" apelācijas sūdzībā* pārsūdz spriedumu daļā, ar kuru prasība apmierināta un piespriesti tiesas izdevumi.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka saskaņā ar aizdevuma līgumu un Civillikuma 1798.pantu SIA „LSF Holdings" cedējusi SIA „LSF Trans" kredīta un procentu summas atdošanas prasījuma tiesības, kuras savukārt saskaņā ar aizdevuma līguma nosacījumiem var izmantot, sākot no 2008.gada 1.janvāra, un tikai gadījumā, ja atbildētājs neizpilda savas līgumsaistības par aizdevumu un procentu atdošanu.

[6.1.2.] Atsaucoties uz Civillikuma 1799.pantu, uzskata, ka AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" nav pienākums nodibināt ķīlu vai hipotēku par labu SIA „LSF Trans", jo prasījums par ķīlu ir cieši saistīts ar aizdevēja personu. Tā ir SIA „LSF Holdings" un AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" līgumisko attiecību daļa, kura skar tikai aizdevēju un aizņēmēju. Tiesības pieprasīt ķīlu vai hipotēku izriet no SIA „LSF Holdings" un AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" savstarpējām līgumiskām, nevis likumiskām attiecībām, bet Civillikuma 1800.pantā noteikts, ka ar cesiju pāriet tikai prasījuma tiesības, ne līgumiskās attiecības.

[6.1.3] Norāda, ka cesijas līguma noslēgšanas brīdī 2006.gada 16.jūnijā SIA „LSF Trans" bijusi parādā AS „Ventspils Tirdzniecības Osta" summu, kura pārsniedz aizdevuma summu SIA „LSF Holdings", līdz ar to SIA „LSF Trans" nav nekāda likumīga pamata lūgt ķīlas vai hipotēkas nodibināšanu par labu sev.

[6.2] *SIA „LSF Trans" apelācijas sūdzībā* norāda, ka uzskata spriedumu par nepamatotu un pārsūdz spriedumu pilnā apmērā.

[6.2.1.] SIA "LSF Trans" uzskata, ka spriedumā nepamatoti atzīts, ka prasītājam nav pamata prasīt ķīlas tiesību nodibināšanu uz procentu maksājumiem, jo nav iestājies aizdevuma atmaksas termiņš un aizdevumu atbildētājs ir tiesīgs atmaksāt pirms pielīgtā laika.

2006.gada 6.janvāra aizdevuma līguma 3.punktā ir noteikts, ka AS „Ventspils Tirdzniecības osta" par aizdevuma lietošanu maksā 4,8 % gadā par tā faktisko izmantošanas laiku. Daļa aizdevuma summas pārskaitīta AS „Ventspils Tirdzniecības osta" 2006.gada 10.janvārī, bet otra daļa 2006.gada 10.martā, sekojoši par laika posmu no aizdevuma izsniegšanas brīža līdz lietas izskatīšanai pirmās instances tiesā aizdevums atradies AS „Ventspils Tirdzniecības osta" faktiskā lietošanā un par šo periodu ir aprēķināmi aizdevuma faktiskās lietošanas procenti, kas AS „Ventspils Tirdzniecības osta" būs jāsamaksā 2007.gada 31.decembrī.

SIA „LSF Trans", atsaucoties uz Civillikuma 1290.pantu, uzskata, ka, nodrošinot pamatparādu, ir jānodrošina arī no tā izrietošie blakus prasījumi, īpaši, ņemot vērā faktu, ka ir aprēķināmi procenti par faktisko pamatparāda lietošanas laiku un gandrīz jau ir iestājies šo procentu maksāšanas termiņš.

[6.2.2.] Uzskata, ka SIA „Laika Stars" izdarītais novērtējums nevarēja tikt atzīts par pierādījumu lietā, jo novērtējums izdarīts par diviem nekustamajiem īpašumiem -/adrese A/ un /adrese B/, konstatējot, ka to kopējā tirgus vērtība uz 2007.gada 20.februāri ir Ls 9 800 000,00. No vērtējuma nav redzams, kāda daļa no novērtējuma summas ir attiecināma tieši uz nekustamo īpašumu /adrese A/. Turklāt nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanas vērtība būtiski atšķiras no vērtības, par kādu var tikt realizēts īpašums normālos tirgus apstākļos. Līdz ar to attiecīgā īpašuma tirgus vērtība Starptautisko Vērtēšanas standartu izpratnē nevar tikt izmantota īpašuma vērtības noteikšanai konkrētajā gadījumā, kad strīds ir par hipotēkas reģistrāciju uz tiesas sprieduma pamata atbildētājas parāda saistību izpildes nodrošināšanai.

Norāda, ka nekustamais īpašums /adrese A/ pēc būtības ir vienota īpašuma kompleksa sastāvdaļa, turklāt sliktā stāvoklī, un līdz ar to īpašuma atsevišķā vērtība nesasniedz tādu vērtību, kāda tiek atvasināta no visa kompleksā īpašuma novērtējuma.

[6.2.3.] Tā kā vienīgā zināmā un reālā nekustamā īpašuma /adrese A/ vērtība ir tā kadastrālā vērtība Ls 550 829,00 apmērā, kas attiecīgi nerada pārliecību, ka SIA „LSF Trans" prasījumu nodrošināšanai būs pietiekami tikai ar hipotēkas reģistrāciju uz minēto nekustamo īpašumu, kā nepareizs un nepamatots atzīstams spriedums daļā par prasības noraidīšanu attiecībā uz ķīlas tiesības reģistrāciju uz atbildētājai piederošajām SIA „iLink" pamatkapitāla daļām un SIA „Ventspils Tirdzniecības Osta – G" akcijām.

[7] Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 10.septembra lēmumu *tiesvedība lietā tika apturēta* līdz brīdim, kas stāsies spēkā tiesas nolēmums civillietā Nr.C02030008 AS "Ventspils Tirdzniecības osta" prasībā pret SIA "LSF Holdings" un SIA "LSF Trans" par no aizdevuma līguma atzīšanu par izbeigtu un SIA "LSF Holdings" pretprasībā par parāda, lietošanas procentu un līgumsoda piedziņu.

[8] 2016.gada 1.novembrī *tiesvedība lieta tika atjaunota*, jo ir atkritis pamats tiesvedības apturēšanai. Saskaņā ar Tiesu informācijas sistēmas (TIS) datiem Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2014.gada 9.oktobra spriedums civillietā Nr.C02030008 AS "Ventspils Tirdzniecības osta" prasībā pret SIA "LSF Holdings" un SIA "LSF Trans" par no aizdevuma līguma atzīšanu par izbeigtu un SIA "LSF Holdings" pretprasībā par parāda, lietošanas procentu un līgumsoda piedziņu stājies likumīgā spēkā 2016.gada 18.februārī.

[9] Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2016.gada 1.novembra protokollēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77pantu, *prasītājs SIA "LSF Trans" ir aizstāts ar SIA "LSF Holdings".*

[10] *Tiesas sēdē* prasītāja SIA "LSF Holdings" pārstāvis zvērināts advokāts Jānis Jurkāns (uz pilnvaras un ordera pamata) prasību uzturēja daļēji - daļā par komercķīlas nodibināšanu, daļā par hipotēkas nodibināšanu atteicies no prasības, apelācijas sūdzību uzturēja. Paskaidrojumos prasītāja

pārstāvis paskaidroja, ka lietderība uzturēt šo prasību nav zudusi. Nav strīda par to, ka notiek parāda piedziņa, pamatojoties uz spriedumu civillietā Nr.C02030008, nav strīda, ka ir nostiprinātas hipotēkas uz AS "Ventspils Tirdzniecības osta" nekustamajiem īpašumiem, bet piedziņas lietā parāda piedziņa no AS "Ventspils Tirdzniecības osta" ir sadalīta termiņos. Ir šaubas, ka osta ir spējīga izpildīt šo spriedumu.

AS "Ventspils Tirdzniecības osta" pilnvarotie pārstāvji zvērināti advokāti Oskars Jonāns un Elīna Čakste- Rāzna (abi un pilnvaras un ordera pamata) SIA "LFS Holdings" prasību un apelācijas sūdzību neatzina par pamatotām, AS "Ventspils Tirdzniecības osta" apelācijas sūdzību uzturēja. Oskars Jonāns paskaidroja, ka uz sprieduma civillietā Nr.C02030008 pamata zemesgrāmatā jau ir ierakstītas atzīmes par parāda piedziņu un nodibinātas hipotēkas uz AS "Ventspils Tirdzniecības osta" piederošajiem nekustamajiem īpašumiem. Paskaidroja, ka hipotēka pilnība nodrošina prasītāja prasījumu. Apķīlātas arī kapitāla daļas SIA "iLink". Bija iesniegts pieteikums par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos, kas izlemts pozitīvi. Daļa no parāda jau ir atmaksāta – EUR 484 630,88. Līdz ar to otra puse nepamatoti uzskata, ka AS "Ventspils Tirdzniecības osta" nespēs pildīt tiesas spriedumu.

Elīna Čākste- Rāzna paskaidrojumos uzsvēra, ka jau notiek izpildu process, līdz ar to būtu procesuāli nepareizi arī šajā tiesvedībā risināt šos jautājumus.

Motīvu daļa

[11] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta atzīst, ka *tiesvedība lietā ir izbeidzama daļā par SIA "LSF Holdings" prasījumu pret AS"Ventspils Tirdzniecības osta" par hipotēkas nodibināšanu, SIA "LSF Holdings" prasība pret AS "Ventspils Tirdzniecības osta" daļā par komercķīlas nodibināšanu ir noraidāma.* Civillietu tiesu palātas apsvērumi ir sekojoši.

[11.1] Tā kā prasītāja SIA "LSF Holdings" pilnvarotais pārstāvis lietas izskatīšanas gaitā atteicies no prasības daļā par hipotēkas nodibināšanu, tiesvedība lietā šajā daļā ir izbeidzama, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu, kas paredz, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

[11.2] Vērtējot SIA "LSF Holdings" prasību tās uzturētajā daļā par komercķīlas nodibināšanu, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka šajā daļā prasība ir nepamatota un noraidāma.

Tika konstatēts, ka 2006.gada 6.janvārī tika noslēgts aizdevuma līgums starp SIA"LSF Holdings" un AS "Ventspils Tirdzniecības osta" (turpmāk tekstā- Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru SIA "LSF Holdings" izsniedza aizdevumu AS "Ventspils Tirdzniecības osta" EUR 1 500 000 apmērā (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar minētā Aizdevuma līguma 4.1.punktu aizņēmējs apņemas atdot aizdevumu kopā ar aprēķinātiem procentiem par aizdevuma izmantošanu, pārskaitot naudu šajā līgumā norādītajā aizdevēja norēķinu kontā ne vēlāk kā 2007.gada 31.decembrī.

Minētā Aizdevuma līguma 5.3.punkts paredz, ka aizņēmējs garantē aizdevuma atdošanu saskaņā ar šā līguma nosacījumiem ar viņam piederošajiem aktīviem, uz kuriem pēc pirmā aizdevēja pieprasījuma aizņēmējs apņemas noformēt ķīlu tādā apmērā, kas nodrošinās aizdevuma atdošanu pilnā apjomā.

2006.gada 6.jūnijā SIA "LSF Trans" vērsās pie AS "Ventspils Tirdzniecības osta" ar attiecīgu pieprasījumu, lūdzot noformēt ķīlu aizdevuma summas apmērā (lietas 12.lapa). Ķīlas noformēšana nav sekojusi.

[11.3] SIA"LSF Holdings" cedēja visas no Aizdevuma līguma izrietošās tiesības SIA "LSF Trans", noslēdzot 2006.gada 16.jūnijā cesijas līgumu (lietas 16.-18.lapa).

SIA"LSF Trans" 2006.gada 28.jūnijā vērsās pie AS "Ventspils Tirdzniecības osta" ar lūgumu nodibināt ķīlu uz AS "Ventspils Tirdzniecības osta" aktīviem, vienlaicīgi paziņojot par cesiju (lietas 20.lapa).

Tā kā ķīla netika noformēta, SIA "LSF Trans" cēla prasību tiesā, lūdzot Aizdevuma līgumā 5.3.punktā paredzēto saistību izpildīšanai nodibināt par labu SIA"LSF Trans" ķīlu.

[11.4] Tika konstatēts, ka pēc prasības celšanas tiesā un strīda izskatīšanas pirmās instances tiesā ir būtiski mainījušies lietas apstākļi.

Parāds Aizdevuma līgumā pielīgtajā termiņā netika atdots, un strīds par parāda piedziņu pēc Aizdevuma līguma tika izšķirts civillietā Nr.C02030008 AS "Ventspils Tirdzniecības osta" prasībā pret SIA "LSF Holdings" un SIA "LSF Trans" par aizdevuma līguma atzīšanu par izbeigtu un SIA "LSF "Holdings" pretprasība par aizdevuma pamatparāda, lietošanas procentu un līgumsoda piedziņu. Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2014.gada 9.oktobra spriedumu civillietā Nr.C02030008, kas stājies likumīgā spēkā 2016.gada 18.februārī, nospriests piedzīt no AS "Ventspils Tirdzniecības osta" par labu SIA "LSF Holdings" aizdevuma pamatparādu EUR 1 500 000,00, līgumsodu EUR 150 000,00,procentus par aizdevuma lietošanu laika periodā no 2008.gada 2.janvāra līdz 2014.gada 25.septembrim EUR620 993, 94 un tiesāšanās izdevumus EUR 38 308,51, bet pavisam kopā piedzīt EUR 2 301 243,94. Spriedumā atzītas SIA "LSF Holdings" tiesības par laika periodu līdz pilnīgai sprieduma izpildei saņemt AS "Ventspils Tirdzniecības osta" likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās naudas summas.

Civillikuma 1304.pants paredz, ka ķīlas tiesību nodibina ar līgumu vai testamentu vai tiesas ceļā.

Minētais spriedums ir pamats ķīlas iegūšanai tiesas ceļā Civillikuma 1304.panta izpratnē. Jāņem vērā, ka Civillikuma 1307.pants paredz, ka tiesas spriedums, ar ko no parādnieka piespriesta naudas summa vai cits kāds naudā novērtējums izpildījums, noder par pamatu hipotēkas iegūšanai.

[11.5] Pašlaik notiek minētā sprieduma civillietā Nr.C02030008 piespiedu izpilde, ko veic zvērināta tiesu izpildītāja Agnese Biķe. Pēc parādnieka lūguma ir pieņemts lēmums par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos. Par šiem apstākļiem pušu starpā nav strīda.

Turklāt no pušu pārstāvju paskaidrojumiem tiesas sēdē, kas fiksēti skaņu ierakstā, izriet, ka izpildu lietas ietvaros SIA "LSF Holdings" jau saņēma EUR 484 630,88, par ko arī nav strīda. Tātad daļa no parāda summas jau ir atgriezta.

Pamatojoties uz minēto spriedumu civillietā Nr.C0203008 un zvērinātas tiesu izpildītājas Agnese Biķes 2016.gada 1.aprīļa nostiprinājuma lūgumiem, Ventspils tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Ventspils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumos Nr./nodalījuma numurs/u n /nodalījuma numurs/ir nostiprinātas hipotēkas AS "Ventspils Tirdzniecības osta" nekustamajiem īpašumiem /adrese A/ un /adrese C/, katra par summu EUR 2 301 243,94.

Ar zvērinātas tiesu izpildītājas Agneses Biķes 2016.gada 18.aprīļa pieprasījumu piemērots pārreģistrācijas aizliegums parādnieka piederošajām kapitāldaļām SIA"iLink", kā arī aizliegums kapitāldaļas apķīlāt.

[11.6] Civillietu tiesu palāta uzskata, ka apstākļos, kad SIA "LSF Holdings" tiesību realizācija notiek piespiedu izpildes procesā, izpildot tiesas spriedumu, nav pamata prasīt nodibināt komercķīlu kā nodrošinājumu līgumsaistību izpildei, jo faktiskie apstākļi, kas veidoja prasības pamatu, ir mainījušies. Notiek piespiedu piedziņa par labu piedzinējam SIA "LSF Holdings", piemērojot piedziņas vispārējos noteikumus un piespiedu izpildes līdzekļus, kas paredzēti Civilprocesa likuma 14.nodaļā.

No prasītāja pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē secināms, ka faktiski šobrīd ir runa par nepieciešamību nodrošināt sprieduma izpildi minētajā civillietā. Jānorāda, ka uz šāda pamata prasība nav celta. Tātad, ņemot vērā Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumus par prasījuma robežām, celtās prasības apmierināšana uz šāda pamata nav pieļaujama. Turklāt Civillietu tiesu palāta uzskata, ka SIA "LSF Holdings" bažas, ka sprieduma izpilde varētu būt neiespējama, ir nepamatotas, ņemot vērā, ka daļēji spriedums jau ir izpildīts - daļā par summu EUR 484 630,88, savukārt nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs/, kuram nostiprināta hipotēka, kadastrālā vērtība vien šobrīd ir EUR 1 260 030, kas apstiprināts ar Kadastra informācijas sistēmas datiem par nekustamo īpašumu ar kadastra Nr./kadastra numurs/. (Jāpiebilst, ka Kadastra informācijas sistēmas izdrukā

nekustamajam īpašumam ar kadastra Nr./kadastra numurs/ ir norādīta cita adrese - /adrese D/, nevis/adrese A/, ko atbildētāja pārstāvis izskaidroja ar adreses maiņu).

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu palāta uzskata, ka SIA "LSF Holdings" prasība pret AS "Ventspils Tirdzniecības osta" daļā par komercķīlas nodibināšanu ir nepamatota un noraidāma.

[11.7] Izsakot attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu, Civillietu tiesu palāta uzskata par nepieciešamu norādīt, ka pirmās instances tiesas izdarītais secinājums, ka ar hipotēkas nodibināšanu uz nekustamo īpašumu tiks pilnībā nodrošināts Aizdevuma līguma izpildījums, nebija kļūdains, ņemot vērā apstākļus, kas pastāvēja lietas izskatīšanas brīdī pirmās instances tiesā.

[11.8] Civilprocesa likuma 140.panta septītā daļa nosaka, ja prasība atstāta bez izskatīšanas vai tiesvedība izbeigta, tiesa lēmumā atceļ prasības nodrošinājumu. Prasības nodrošinājums saglabājas līdz dienai, kad lēmums stājas likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 140.panta sesto daļu, noraidot prasību, tiesa spriedumā atceļ prasības nodrošinājumu. Prasības nodrošinājums saglabājas līdz dienai, kad spriedums stājas likumīgā spēkā.

Izbeidzot tiesvedību lietā daļā par prasītāja prasījumu par hipotēkas nodibināšanu un noraidot prasību pārējā daļā, tiesas pienākums ir atcelt visus prasības nodrošinājuma līdzekļus, kas piemēroti šajā lietā, un proti, atcelt prasības nodrošinājumu, kas piemērots ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneša 2006.gada 11.augusta lēmumu, ierakstot apgrūtinājuma atzīmi attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs/, kas ierakstīts Ventspils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./nodalījuma numurs/, un apķīlājot AS "Ventspils Tirdzniecības osta" piederošās 621 kapitāla daļas SIA "iLink"; atcelt prasības nodrošinājumu, kas piemērots ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneša 2007.gada 13.aprīļa lēmumu, apķīlājot AS "Ventspils Tirdzniecības osta" piederošās 895 akcijas AS "Ventspils Tirdzniecības osta- G".

[11.9] Turklāt tika konstatēts, ka lietas izskatīšanas gaitā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu nosūtīšanai, kas netika apmaksāti iepriekš, un proti, pirmās instances tiesā ir radušies izdevumi Ls 4,72 jeb EUR 6,72 apmērā (lietas 39.lapa), otrajā instancē- EUR 5, 26 apmērā (lietas 187., 224.lapa), kopā EUR 11,98.

Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa paredz, ja prasību noraida, atstāj bez izskatīšanas vai ja prasītājs atsakās no prasības, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos. Taču, ja prasītājs neuztur savus prasījumus, jo atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesas izdevumus valsts ienākumos piedzen no atbildētāja.

Ņemot vērā, ka prasītājs daļēji atteicies no prasības un atteikšanos no prasības nav saistīta ar tās labprātīgu apmierināšanu, bet pārējā daļā prasība ir noraidāma, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otrās daļas nosacījumiem minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir piespriežami valsts labā no SIA "LSF Holdings".

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, 140.panta sesto un septīto daļu, 223.panta 4.punktu, 431. - 434.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

nosprieda

Izbeigt tiesvedību lietā daļā par SIA "LSF Holdings" prasījumu pret AS "Ventspils Tirdzniecības osta" par hipotēkas nodibināšanu.

SIA „LSF Holdings" prasību pret AS „Ventspils Tirdzniecības osta" daļā par komercķīlas nodibināšanu noraidīt.

Atcelt prasības nodrošinājumu, kas piemērots ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneša 2006.gada 11.augusta lēmumu, ierakstot apgrūtinājuma atzīmi attiecībā uz nekustamo īpašumu Dzintaru ielu 7, Ventspilī, kadastra Nr./kadastra numurs/, kas ierakstīts Ventspils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./nodalījuma numurs/, un apķīlājot AS "Ventspils Tirdzniecības osta" piederošās 621 kapitāla daļas SIA "iLink".

Atcelt prasības nodrošinājumu, kas piemērots ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneša 2007.gada 13.aprīļa lēmumu, apķīlājot AS "Ventspils Tirdzniecības osta" piederošās 895 akcijas AS "Ventspils Tirdzniecības osta- G".

Piedzīt no SIA "LSF Holdings", reģ. Nr., valsts labā tiesas izdevumus EUR 11,98 apmērā.

Noteikt SIA "LSF Holdings" 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Pilna spriedums sastādīšanas datums 2016.gada 29.novembris.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā un samaksājot drošības naudu 300,00 EUR.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (paraksts) M.Terjuhana

Tiesnese (paraksts) G.Freimane

Tiesnese (paraksts) M.Šķendere